

UNU

Viața mea ar fi putut fi atât de diferită dacă nu aș fi fost cunoscută drept fata a cărei bunică a explodat. Și dacă nu m-aș fi născut în Bad Münstereifel. Dacă am fi locuit la oraș – nu vreau să spun că evenimentul ar fi trecut neobservat, dar agitația ar fi durat probabil numai o săptămână înainte ca interesul public să fie atras de altceva. În afară de asta, la oraș, ești anonim; șansele de a fi recunoscută ca nepoata lui Kristel Kolvenbach ar fi egale cu zero. Dar într-un oraș mic... ei bine, orașele mici sunt pretutindeni pline de bârfa, dar, în Germania, aceasta se ridică la rang de artă.

Îmi amintesc de orașul în care am crescut ca de un loc cu un puternic simț al comunității, ceea ce uneori era reconfortant, iar alteori sufocant. Trecerea anotimpurilor era marcată de festivaluri la care întreg orașul participa: Karnevalul în februarie, târgul cireșelor vara, procesiunea de ziua Sfântului Martin în noiembrie. La fiecare dintre acestea, vedeam aceleași fețe: vecinii noștri de pe Heisterbacher Strasse, părintii care se adunau întotdeauna la poarta școlii, la prânz, doamnele care serveau la brutărie. Când familia mea

luă cina în oraș, era foarte probabil să fim serviți de aceeași femeie cu care mama stătuse de vorbă la oficiul poștal, în acea dimineață, iar familia de la masa de alături să fie cea care locuia vizavi de noi. Ar fi fost necesară o ingeniozitate deosebită pentru a reuși să păstrezi vreun secret într-un astfel de loc – sau cel puțin aşa credea toată lumea.

Gândindu-mă la acel an, pot afirma că erau niște vremuri inocente, când mama mă lăsa cu dragă înimă, la frageda vârstă de zece ani, să cutreier orașul nesupravegheată – timpuri în care părinții își lăsau copiii să se joace pe străzi fără a nutri îngrozitorul gând că aceștia s-ar putea să nu se mai întoarcă acasă vreodată.

Aceasta a venit mai târziu, desigur. Propriile mele probleme au început cu moartea bunicii. Ceva senzațional la acea vreme, care ar fi trebuit să fie uitat odată ce adevăratale orori ale următorului an au avut loc. Dar, când a devenit evident faptul că o forță malefică își desfășura activitatea în orașul nostru, opinia publică a privit în urmă și a decretat moartea lui *Oma Kristel* drept un început al damnării. Un semn.

Dar cu adevărat nedrept în întreaga situație a fost faptul că *Oma Kristel* nu explodase propriu-zis, fusese mai degrabă un caz de combustie spontană. Dar Bârfa este sora mai mică a Baronului Münchausen și nu permite niciodată ca adevărul să intervină în calea unui zvon interesant. Dacă auzeai realitatea acelui fapt repovestit pe străzile din Bad Münstereifel

și mai ales pe terenul de joacă de la școala generală, *Grundschule*, la care mergeam în acea vreme, ai fi crezut că bunica mea explodase ca un incendiu într-un atelier chinezesc de artificii, umplând aerul cu pocnete și troșnete, și flăcări orbitoare de lumină colorată. Dar eu am fost acolo; am văzut cu propriii ochi ce s-a întâmplat.

Era duminică, 20 decembrie 1998, o dată care va rămâne pentru totdeauna întipărită în istoria minții mele. Ultima duminică înainte de Crăciun, ziua în care urma să aprindem ultima lumânare pe coroana de Advent, ultima zi din viața bunicii și, aşa cum s-a dovedit, ultima dată când familia Kolenbach a mai sărbătorit Adventul.

Mama mea, care, la acea vreme, era unul dintre singurii trei cetăteni britanici din acel oraș, nu obișnuise niciodată cu obiceiurile germane de Crăciun. De obicei, ea uita de coroana de Advent din prima duminică și singurele rămase la vânere erau niște încercări neîngrijite și asimetrice adunate în fața supermarketului de la marginea orașului. Coroana din acest an arăta trist, cu patru lumânări verosimile, puse aiurea pe un inel de verdeață oficială. *Oma* Kristel i-a aruncat o privire și a plecat împere una potrivită. Ceală pe care a cumpărat-o era o frumusețe: o lumană imensă, cu frunziș verde-închis, împletită

cu panglici stacojii și aurii și decorată cu minuscule jucării de Crăciun. *Oma* Kristel a adus-o în sufrageria noastră atât de ceremonios, de parcă ar fi fost un urcior cu tămâie pentru copilul Isus însuși, și a așezat-o în mijlocul mesei. Coroana mamei, cu nepotrivitele sale lumânări albastre, a fost exilată pe bufet și, în cele din urmă, încă neaprinsă, la coșul de gunoi. Dacă mama a avut vreo opinie despre acest lucru, nu a exprimat-o altfel decât printr-o încordare abia perceptibilă a buzei de sus.

În acea duminică se pregătea o cină specială. În afară de *Oma* Kristel, ii așteptam, de asemenea, pe fratele tatălui meu, *Onkel* Thomas, pe Tante Britta și pe verii mei, Michel și Simon, care veniseră cu totii din Hannover. Mama, care, în mod normal, avea o atitudine aprigă față de modul german de întreținere a gospodăriei, parcă fusese cuprinsă de o stare de nebunie în privința gătitului și curățeniei. Casa noastră era una dintre acele case Eifel vechi, tradiționale, realizată dintr-un fel de construcție cu structură pe cadru din lemn, numită Fachwerk; extrem de pitorești ca aspect, astfel de clădiri sunt joase și întunecate în interior, cu geamuri mici, care permit doar unei părțile infime din lumina zilei să pătrundă înăuntru și fac cele mai curate încăperi să pară prăfuite.

Meniul să dovedit a fi o sursă egală de stres. *Onkel* Thomas era un bărbat cu gusturi foarte clare și s-ar fi gândit că mănâncă mâncăruri vrăjitoare dacă i-ar fi fost servit ceva negermanic. Cu puțin înainte, mama îl chinuise pe tata cu amenințări că va servi cartofi cu

curry, dar, în cele din urmă, scenariul în care *Onkel Thomas* ar fi împins cina cu furculița dintr-un loc în altul pe farfurie a fost pur și simplu insuportabil. Așa că a decis să facă *Gänsebraten*, gâscă la cuptor, cu o umplutură de *Leberwurst*, mormăind: „Orice conține *Leberwurst* o să fie, cu siguranță, pe placul lui Thomas și Britta“.

În timp ce mama termina de făcut gâscă și tata destupa sticla cu vin, *Onkel Thomas* și familia au ajuns. *Onkel Thomas* a acoperit aproape total lumina când a intrat, umerii lui umplând cadrul ușii. *Tante Britta*, o femeie micuță, cu membrele ca niște bețe și cu o repeziciune ca de pasare în felul de a fi, l-a urmat și, după ea, au intrat Michel și Simon.

În Germania se consideră că se cuvine ca un copil să se ducă să dea mâna când se întâlnește cu cineva; eu uram să fac acest lucru și m-am dat înapoi, însă *Oma Kristel* m-a împins înainte cu un bine sincronizat ghiont în spate. Cu reticență, i-am întins mâna lui *Onkel Thomas*, care a înfășurat-o cu laba lui enormă, cănoasă.

– Bună, Pia!

– Bună, unchiule Thomas! am răspuns cu supunere, dorind ca el să dea drumul mâinii mele, pentru ca eu să-mi pot șterge degetele de pantaloni, pe furiș; *Onkel Thomas* avea întotdeauna mâini lipicioase.

– Ai mai crescut, a comentat el plin de bunăvoiță.

– Um-hmm, am murmurat eu și, după aceea, cu o bruscă inspirație: Trebuie să merg să o ajut pe mama, în bucătărie.

Cu o oarecare ușurare, am fugit spre bucătărie, unde picături de apă condensată curgeau de-a lungul geamurilor și mama se mișca frenetic încolo și-ncoace prin aburi, arătând precum cineva care întreține boilele din sala motoarelor de pe o navă. M-a fixat cu o privire lungă, ca de otel.

– Afără! a fost tot ce a spus.

– Mamă, *Onkel Thomas* și *Tante Britta* au ajuns.

– Oh, Doamne! a fost replica încurajatoare a mamei.

M-a alungat apoi din bucătărie și înapoi în camera de zi, unde l-am găsit pe vărul Michel mâncând ultimele bomboane care mai rămăseseră din cele aduse de Sfântul Nicolae, în 6 decembrie. Tărăboiul care a urmat a durat până când cina a fost gata, când mama a apărut din bucătărie, cu o expresie chinuită, pentru a ne spune că putem să ne așezăm la masă. A privit față roșie a lui Michel, umflată de plâns, iar buza ei superioară s-a încordat din nou, dar nu a spus nimic. Discreția este partea cea mai importantă a curajului; s-a întors în bucătărie și a terminat de tăiat gâscă.

În momentul în care mama a anunțat că imediat cina va fi pe masă, toată lumea s-a grăbit către baie, inclusiv *Oma Kristel*. Să se descurce fără un retuș cosmetic făcut în ultimul minut pur și simplu nu era o opțiune pentru *Oma Kristel*, al cărei viciu suprem era vanitatea. Nici unul dintre noi nu o văzuse vreodată pe *Oma Kristel* fără machiaj sau cu părul ei *au naturel*,

acesta era întotdeauna aranjat și dat cu fixativ într-un fel de coif argintiu, strălucitor.

Astăzi, coiful era puțin cam pleoștit, pentru că *Oma Kristel* fusese de câteva ori în bucătărie, pentru a acorda sfaturi în privința pregătirii piersicilor glazurate care să meargă cu friftura. De aceea, a luat cu ea în baie un tub imens de fixativ, ca un fel de torpilă, dar și geanta bombată, umplută cu rujuri scumpe și produse antirid de o forță industrială.

Oma Kristel arătase bine în acea zi, după cum atât tatăl meu Wolfgang, cât și fratele său Thomas au căzut lugubru de acord la înmormântare. Întotdeauna atentă la dieta sa, ea își menținuse o siluetă elegantă până la bătrânețe, cu picioare subțiri în ciorapi transparenti și pantofi la modă, miciuți, de piele neagră, cu tocuri înalte și vârfuri ascuțite. Purta o fustă dintr-un material negru, catifelat, nepotrivit de strâmtă, dar incontestabil de șic și o bluză din mohair de un roz puternic, strânsă pe talie cu o curea neagră, subțire. În dreptul pieptului, care încă era proeminent, amintind de fotografiile cu femei atrăgătoare din timpul războiului, avea prinsă o broșă mare, cu diamant, ca o medalie fixată pe partea din față a unei uniforme. Îmi place să cred că, aruncându-și o ultimă privire în oglinda mare din baie, a fost mulțumită de ceea ce a văzut.

În orice caz, a petrecut ceva timp aranjându-și machiajul, astfel încât mama deja punea farfuriile pe masă înainte ca *Oma Kristel* să fi ajuns la a se da cu fixativ.

– *Oma Kristel!* a chemat-o mama cu o voce nesigură, neplăcându-i să adopte un ton prea tăios cu soacra sa, care avea o voință puternică.

– Mamă! a zbierat *Onkel Thomas*, care era mai puțin sensibil în asemenea privințe și, fără îndoială, nerăbdător să se îmbuibe cu gâscă și Leberwurst.

Oma Kristel și-a aranjat părul la loc și apoi l-a dat cu fixativ, cu conștiinciozitatea unui vopsitor auto care se ocupa de un BMW. A reușit să își glazureze și pieptul, și umerii cu produsul respectiv, până când mohairul roz sclipea de picături minuscule și un nor de fixativ plutea deasupra ei. După aceea, a pus tubul înapoi în geantă și a venit direct către masă.

Luminile principale erau închise, iar tata stătea pregătit cu cutia de chibrituri, intenționând să aprindă coroana de Advent. *Oma Kristel* doar i-a aruncat o privire care parcă spunea: „Cine-i la comandă aici?” și a întins mâna spre cutia cu chibrituri. Apoi, a deschis-o, a scos un chibrit și l-a aprins cu o fluturare a măinii.

Flacăra a izbucnit în întunecimea camerei neluminate ca un micuț far auriu. Pentru o clipă, *Oma Kristel* l-a ținut ridicat și apoi inimaginabilul s-a petrecut. Chibritul i-a alunecat printre degete și a căzut de-a dreptul pe pieptul ei roz, de mohair. Cu un *vuuuf!* ca sunetul unui boiler pe gaz aprinzându-se, fixativul cu care *Oma Kristel* se acoperise a luat foc, cuprinzând-o complet într-o coloană de flăcări.

Pentru o secundă înfiorătoare și nesfărșită a fost tăcere și, după aceea, iadul s-a dezlănțuit. *Tante Britta* a

slobozit un urlet ca de film horror săngeros, apăsându-și fața cu degetele. Un bubuit s-a auzit în timp ce tata se mișca anevoie prin jur, printre-o încâlceală de scaune, încercând să pună mâna pe orice lucru cu care ar fi putut stinge flăcările. *Onkel* Thomas, zbătându-se să-și scoată jacheta pentru a o înfășura în jurul corpului în flăcări, înjura fără a gândi, cu ochii rotunjiți de groază. Michel și Simon urlau amândoi de teroare. Cred că și eu eram în aceeași stare; zile întregi după aceea, am fost răgușită. Mama, care tocmai venise din bucătărie cu gâsca friptă în mâinile vârâte în mănușile de bucătărie, a scăpat platoul pe podeaua pardositară cu gresie, iar aceasta a explodat la impact.

Doar Sebastian a rămas în scaunul său înalt, netulburat de întreaga întâmplare, aparent sub impresia că totul făcea parte din distracția normală de Advent. În rest, toți ne-am panicat. Și apoi, în cele din urmă, ca o oribilă finalitate, *Oma* Kristel s-a prăbușit pe masă, în cioburile de la sticlele de vin distruse și farfurii sparte.

În sfârșit, tata și *Onkel* Thomas au intrat în acțiune. Tata a golit un urcior cu apă minerală peste rămășițele fumegânde ale lui *Oma* Kristel, iar *Onkel* Thomas a acoperit-o cu jacheta pe care se luptase să și-o scoată pe parcursul întregului dezastru. Era însă prea târziu pentru *Oma* Kristel, era moartă ca un șoarece¹, după cum spun germanii. Șocul iîi oprise inima cu precizia unui ciocan care zdrobește un ceas. Cu picioarele și

pantofii încă eleganți, cu mâinile în şolduri, arăta ca un manechin din vitrina unui magazin și deloc ca *Oma Kristel*. În tacerea care a urmat, Sebastian a început, în sfârșit, să plângă.

¹ Referire la expresia germană „mausetot“ (n.tr.)